

scroll down for some english clips from the warfilm- operation just cause II, Europe strikes back

Baseret på en virkelig historie.

I november 2005, rejste Thomas Herzen til Caribien for at indlede en Europæisk offensiv mod den Amerikanske base i Guantanamo Bay, Cuba. Amerikanerne skulle skræmmes væk med Beethovens tredje symfoni. Territoriet skulle være Europæisk, der skulle indføres lov og orden, og fangerne skulle have en fair rettergang. Missionen var altså på sin vis et forsøg på at udbrede Europa til hele verden. Hvorfor holde sig til "måske" at udvide med Tyrkiet, når ideen om samarbejde, international lov og verdensfred er et koncept der kunne være holdbart i hele verden.

Missionen startede i House Gallery , Camberwell, London, i missionens midlertidige kontrol-rum.. Herfra rejste jeg, som embedded journalist, med til Port Antonio, Jamaica hvor planen var at skaffe flere deltagere til missionen, samt skaffe et fartøj der kunne føre os til Guantanamo ad vandvejen. Udfra vore observationer ville vandvejen være den vej hvor muligheden for at komme i nærheden af basen ville være størst, og vi ventede at slaget mod Amerikanerne ville blive et søslag. Dette er en rapport fra dette forsøg på at iscenesætte en virkelig historie på storpolitikens arena, samt en redegørelse for et journalistisk eksperiment med

embedded-hed.

Om musikalsk krigsførelse

Tidligere havde man signalhorn, marchmusik og deslige, og der er rapporteret kuriøse hændelser hvor den ene part har snydt den anden til at trække sig tilbage ved at spille deres retræte-melodi, men ideen med musik som egentligt våben stammer fra Amerikanerne selv.

I 1989 lykkedes det f.eks. at få General Noriega til at overgive sig og komme ud af sit skjul i vaticanstatens ambassade ved hjælp af amerikansk popmusik spillet "round the clock" altså i 24 timer i døgnet. Der er en del uenighed om hvilke numre der blev spillet, og nogle påstår endda at det fungerede som en slags ønske-radio, hvor Amerikanerne kunne indtelefonere forslag til numre. Ideen om musikalske våben var tidligere præsenteret af New Age pioneren og Vietnam-veteranen Jim Channon. i hans manual for våbenløs krigsførelse "1st earth battallion". Fra 1979. Iblandt forslag om tankeoverførsel og østlig kampsportsmoral kunne den altid opfindsomme Amerikanske hær finde ideen om musikalsk angreb.

Om embeddedhed og medie krig

Jeg rejste med på missionen i Caribien som embedded journalist – en type af journalist der har været en del opmærksomhed om i de seneste års væbnede konflikter ude i verden. Man siger at krige idag ofte udkæmpes lige så meget som mediekrige som såkaldte "almindelige krige". Derfor måtte denne store Europæisk-Amerikanske krig naturligvis også udstyres med sin egen mediekriger. Det var så mig.

En embedded journalist er..

En embedded journalist er et koncept fra den den nuværende Irak-krig. Det er kort fortalt en journalist der bor i lejr med soldaterne. Det hele startede med en venlig invitation til journalisterne om at komme og bo og deltage i lejren, sammen med de invaderende styrker. Det var jo ikke noget særligt oplysende billedmateriale man fik hjem fra den første Irak krig. Det var vist nok på grund af en stram mediepolitik fra det amerikanske militærs side. Derfor kunne det også tolkes som en vis åbenhed at journalisterne blev inviteret indenfor.

Af nogen blev det at journalisterne kom til at kende soldaterne for godt dog et af argumenterne imod den embeddede journalistik. Det blev tolket som et uheldigt problem for den frie presses frie udtryk at journalisten kom til at nære sympati for de folk hun/han skulle portrættere. Ikke desto mindre var det den rolle jeg påtog mig,. Jeg havde allerede en vis sympati for missionen så det var ikke fordi det var særlig svært at blive ordentlig embedded. At jeg var embedded betød at jeg fik historien på nærmeste hold , men for at holde mig til konceptet, naturligvis kun fra en vinkel.

Derfor er jeg naturligvis fuld af den type løgn som en embedded journalist nu er. Alt i den efterfølgende rapport (en dokumentarisk krigsfilm) er dog baseret på virkelige hændelser. Virkelige hændelser, udlevet af folk der nok ifølge visse absurde karakteristikker: ikke rigtig lever i den virkelige verden. Det forekommer måske netop lidt virkelighedsfjernt, sådan at angribe det uangribelige - Måske på samme måde som Steve the Crocodile Hunter vel var lidt uvirkelig indtil han tidligere i indeværende år , alligevel gik hen og døde af det. Det var for mig en af de mest chokerende nyheder længe.

Missionen var ikke ligefrem gennemsyret af den almindeligt udbredte indsigt i hvad der kan lade sig gøre og hvad der ikke kan. Der lige uden for ”den virkelige verden” kan man ignorere den forkundskab som ligger lige for vedrørende det at skræmme verdens stærkeste militære magt. Med denne viden (om mulighedernes grænser) ude af baghovedet kunne erobringstogtet finde sted.

Ytrings-pligt

Når man spiller rollen som journalist, og da særligt, embedded journalist, skriver man sig ind i en historie i den nutidige diskussion om ytringsfrihed. Diskussionen om ytringsfrihed har netop taget en interessant drejning i problematiseringen af embedded-hed. Hvor det førhen var magthaverne der begrænsede journalistens frihed til at ytre sig, er det her forventet at det er journalisten selv. Det at man forventer at journalisten evt. Sympati for de portrætterede vil hæmme journalistens frie udtryk, og måske få ham/hende til at holde noget tilbage, er nok en del af tidens frihedsdiskussion. En diskussion hvor man kan blive anklaget for ikke at udøve sin frihed, ved f.eks at være kommet til at udøve selvrensensur. Det er blevet til en pligt at ytre sig, i frihedens navn. Enhver der ikke gør det er et mistænkeligt element og en torn i øjet på sammenslutningen af frie samfund. Den forvirrende frihed en embedded journalist skal have, er altså snarere frihed fra sig selv, fra sin egen selvrensensur, end frihed fra magthavernes regler om hvad man kan sige eller ej.

Den u-embeddede journalist mener måske at have opnået en sådan frihed for sit eget besværlige menneskelige selv, ved feks at være alle steder på en gang, og ikke bare have benene i den ene lejr. Den u-embeddede journalist slipper for sig selv og sine eventuelle sympatier ved at se sagen fra flere sider, og høre alle andre end sig selv.

Den embeddede journalist er på den svære opgave at danne sig en mening samtidig med at den ikke må være personlig/privat. Hun/han skal ud fra et begrænset udsyn kunne fortælle historien på en måde som alle folk faktisk helst skal kunne antage uden videre. Ellers er det jo en ideologisk farvet rapport, og det er misbrug af journalistens retfærdiggørelse som særligt uddannet sandhedsvidne. Den embeddede journalist skal kunne fortælle noget fra en subjektiv vinkel, uden at misbruge magten over mediet til at udbasunere sin private overbevisning. Hvis det skal kunne lade sig gøre, må man sætte sin lid til at det er muligt at en subjektiv bedømmelse kan være almen. At alle mennesker ikke bare har deres overbevisning, men at der er nogen overbevisninger der er gældende på tværs af subjektiviteter. Måden journalistisk redelighed betragtes på i dag, antager vel nok at det ikke er muligt.

Alment menneskelige følelser

Men jeg gider da godt prøve at forestille mig et sådan fællesskab. Et fællesskab om nok har en hel del at

gøre med Kants subjektivt almene og som betyder at min subjektive dom ikke nødvendigvis kun er relevant for mig selv. Et fællesskab der f.eks. gør smagsdomme mulige at kommunikere. Jeg synes da det kunne være sjovt hvis smag og behag ikke bare er forskellige så den eneste grund vi har til at kommunikere er at finde en fredelig løsning på det forhold at vi hver risikerer at være i vejen for hinanden, med hver vores egen private smag og behag. Hvis nu man kan forestille sig at et sådant fællesskab kan findes, så vil man måske også kunne forestille sig en journalist stå midt i den ene side af konflikten og alligevel være i stand til at fælde en subjektiv men gyldig dom på baggrund af visse alment menneskelige følelser. Man skal ikke stole på det lykkes hver gang og af hvem som helst, men sådan er det jo. Den u-embeddede journalist vender også af og til ryggen til og får ikke set det hele. Jeg finder det lidt vigtigt i det mindste at kunne forestille sig det, for ikke at vove den påstand at vi er helt alene med vores oplevelser, og må gøre alle erfaringer forfra, fordi alle er så forskellige at erfaring ikke kan deles. Jeg synes det er for ærgerligt hvis alt hvad man har til lært sig igennem andres vidensdeling kun kan tolkes som en form for overgreb på et autentisk selv.

En overraskende slutning

Da virkeligheden ganske enkelt ikke er til at regne med gav det sig selv at slutningen på denne historie, som alle gode historier, ikke var forudsigelig. Her kan jeg lige remse et par af de slutninger op som vi blev overraskede over. Den Europæiske mission måtte f.eks. se sig slået en uventet faktor, nemlig vejret, der jo ganske vist også ifølge internationale kommentatorer ter sig helt skørt for tiden. Overraskelsen var ikke mindre over at finde os selv i en mindre motorbåd imellem Jamaica og Cuba på 24nde time og med en defekt motor - Forbløffende og ærgerligt var det også at måtte lægge til i Santiago De Cuba over 100 km fra Guantanamo - Og afgørende anderledes end forventet var det, at måtte købe billetter til slagmarken på det lokale turistkontor - Hvor er det desuden overraskende, så lidt man fylder på en bjergside med en boombox der spiller Beethoven mod en naturskøn Guantanamo Bugt og hvor er det chokerende dum man føler sig når man løber tør for batterier til boomboxen med Beethoven på selvsamme bjergside - Den største overraskelse af dem alle må dog være den stopfyldte turistbus der rullede ind på parkeringspladsen netop som vi trætte og udmattede pakkede Europa og Beethoven sammen for at rejse hjem. Yderligere forbløffende var det, i bus 250S på vej hjem fra lufthavnen at læse nyheden om at Det Kongelige Bibliotek lige havde frasolgt en førsteudgave af "Utopia". Så besynderligt meget som at være en aktør i en omhyggeligt iscenesat virkelighed, og en slutning der ligesom ikke ville blive færdig med at slutte.

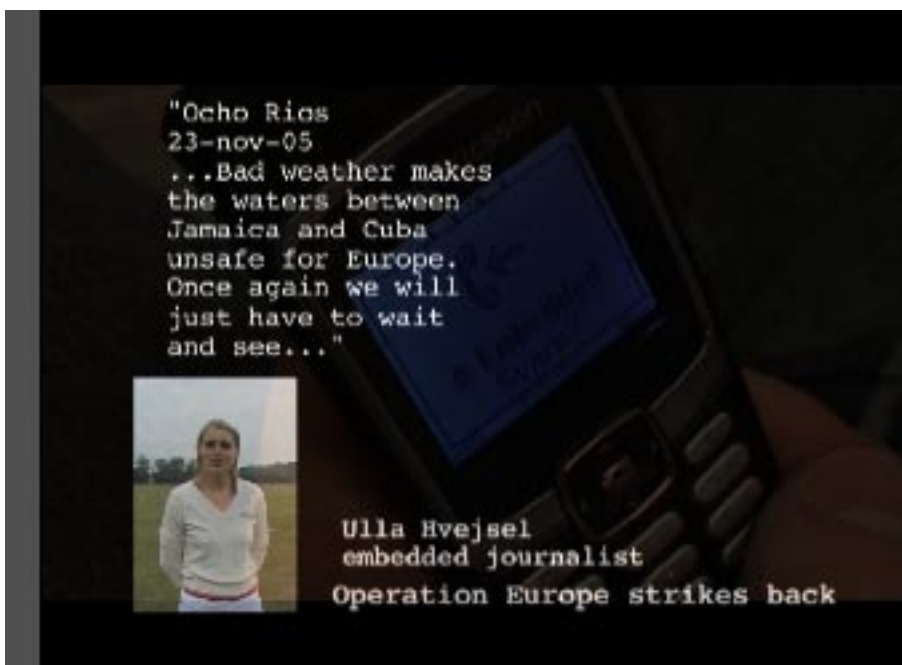
Hvad bør der gøres

Det øger måske en nagende følelse af ubetydelighed at historien ikke slutter ved at vi træder slukørede ud af den, men ligefrem at standse historien ville naturligvis også være lidt barskt imod det uventede som netop er noget af det ganske særlige ved "den virkelige historie". Følelsen af ubetydelighed forstærkes af at man opdager at man selv sidder midt i virkelighedens suppedas og har problemer med at se klart hvor det bærer henad. Vi taler gerne om at verden er blevet så ekstra-ordinært kompleks. Enkeltindivider bliver urimeligt små i store uigennemskuelige sammenhænge, hvor man enten er for involveret eller ufrivilligt medsvoren til at kunne retfærdiggøre og kvalificere et bud på hvad der egentlig burde gøres.

Deltagelse, engagement og indlevelse, er vældig positive termer for embeddedhed, men de kan også betyde medsvorens og dermed blive til inhabilitet. Denne problematisering er med til at bestemme at engagementet, det at man er indblandet i verden, er årsag til at vi ikke kan tale sandt. Man forventer at man, for at kunne tale rigtig sandt man må have en vis distance til det man taler om. Når det så viser sig, og det gør det hele tiden, at vi er grundlæggende og uløseligt involverede i verden kommer det til at betyde at vi må erklære at sandhed ikke kan lade sig gøre. Det tror jeg heldigvis ikke på: Som nævnt i forbindelse med den embeddede journalistik nærer jeg forhåbninger til at nogle sandheder godt kan komme frem selvom vi sidder midt i suppedasen - selvom vi er uundgåeligt embeddede. Det kan lade sig gøre nogle gange at føle noget, der ikke er så upålideligt endda. Ved at gøre det sandsynligt at der er noget alment ved vores subjektive særligheder vil sandhed kunne være mulig. Jeg har muligvis ikke ligefrem bevist eller gjort det sandsynligt her, men det er nok netop det der må gøres. Med det som en mulighed kunne det måske også blive muligt at begribe bare et lille stykke kompleks verden og igennem vores embeddedhed have en pålidelig følelse af ikke at være komplet ubetydelige overfor virkeligheden.

Stills from the warfilm

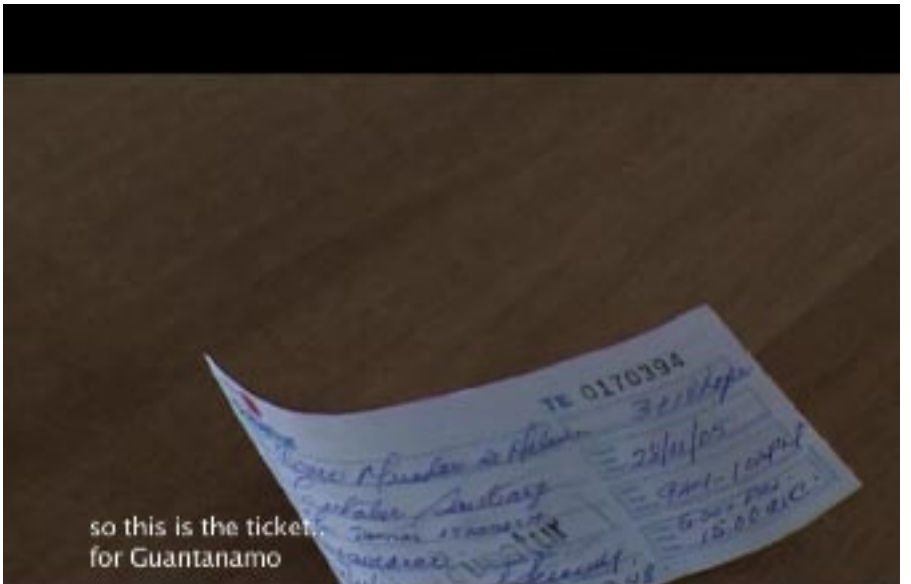
Operation Just Cause II, Europe strikes back, by embedded journalist Ulla Hvejsel

Sms report for tv-tv, a danish television station

The weather is laying waste to the coalition after 12 hours on the "pocket Change"

The ticket for the battlefield.

